

Όλοι οι γονείς, αλλά κυρίως οι εκπαιδευτικοί, απογοητεύονται όταν τα παιδιά – μαθητές χρειάζεται να αναζητήσουν κάτι στο διαδίκτυο (Internet). Ο λόγος?

Τα παιδιά δεν ξέρουν να «googlάρουν»...

Το να μπορέσει ένας μαθητής να επικεντρωθεί σε αυτό που ακριβώς ψάχνει και σε ένα περαιτέρω φιλτράρισμα συγκεκριμένων όρων, είναι μία δεξιότητα που πρέπει να διδαχθεί, όχι μόνο μία φορά, αλλά συνεχώς.

Ποτέ δεν έχουμε αμφισβητήσει την ζωτική σημασία της διδασκαλίας, ΑΛΛΑ πρέπει πλέον να αναγνωρίσουμε ότι υπάρχουν και άλλα είδη «αλφαριθμητισμού». Ένας πολύ σημαντικός αλφαριθμητισμός που πρέπει να αναγνωρίσουμε όλοι, γονείς και κυρίως εκπαιδευτικοί είναι ο «ψηφιακός αλφαριθμητισμός». Μπορούμε να επεκταθούμε σε πολλές κατευθύνσεις σε αυτό το θέμα αλλά θα παραμείνουμε αυστηρά σε μία δεξιότητα του ψηφιακού αλφαριθμητισμού. Την διαδικτυακή αναζήτηση, ή όπως έχει καθιερωθεί να την αποκαλούμε, το googlάρισμα.

Στο παρελθόν, ως εκπαιδευτικοί σπαταλούσαμε χρόνο να μάθουμε στα παιδιά πώς να χρησιμοποιούν εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, πώς να κάνουν έρευνα σε μία βιβλιοθήκη, ανθολόγια και άλλες παρωχημένες πηγές που πλέον δεν χρησιμοποιούνται γιατί πολύ απλά, υπάρχουν όλες εξολοκλήρου στο διαδίκτυο.

Παρόλα αυτά, όταν έγινε αυτή η απότομη αλλαγή σε πηγές βασισμένες στο Ιντέρνετ, δημιουργήθηκε ένα πολύ μεγάλο κενό στην εκπαίδευση. Δεν δώσαμε ποτέ πραγματική σημασία στο να διδάξουμε, να «εκπαιδεύσουμε» τα παιδιά στο πώς να βρίσκουν έγκυρες, αξιόπιστες και χρήσιμες πηγές από το διαδίκτυο. Η πρακτική αυτή είναι μία πιστή εφαρμογή στην πράξη της δεξιότητας «μαθαίνω πώς να μαθαίνω».

Το αποτέλεσμα? Πλήρης και συχνή απογοήτευση τόσο ως γονείς όσο και ως εκπαιδευτικοί από μία ολόκληρη γενιά παιδιών που ακόμη και σήμερα πληκτρολογούν για παράδειγμα «Αρχαία Ελλάδα» και επιλέγουν το πρώτο αποτέλεσμα της πρώτης σελίδας της αναζήτησης του google, ενώ πρέπει να επικεντρωθούν σε συγκεκριμένο περιεχόμενο (π.χ ρυθμοί ναών στην «Αρχαία Ελλάδα».)

Μεγαλώνοντας, τα παιδιά υιοθετούν την τακτική να πληκτρολογούν μία ερώτηση στην μηχανή αναζήτησης. Παράδειγμα – «Πως μπορώ να βρω πληροφορίες για τον Παρθενώνα στην Αρχαία Ελλάδα;» Ναι μεν το google έχει να δουλέψει με τις λέξεις κλειδιά Παρθενώνας και Αρχαία Ελλάδα αλλά επειδή είναι ερώτηση στην πρώτη σελίδα των αποτελεσμάτων εμφανίζονται μη χρήσιμα αποτελέσματα (από θέμα εγκυρότητας) (όπως το rotise.gr - όπου οποιοσδήποτε μπορεί να απαντήσει, ακόμα και ένας μαθητής) .

Το ιντερνέτ όλο και πιο πολύ γίνεται «σημασιολογικό» ειδικά η νέα μορφή του WEB 3.0, που σιγά σιγά θα αρχίσει να κυριαρχεί. Αλλά είμαστε μακριά από αυτό ακόμα, και συνήθως οι αναζητήσεις αυτές είναι σπατάλη χρόνου.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΑΦΙΕΡΩΣΤΕ ΧΡΟΝΟ διδάσκοντας τους μαθητές σας την δεξιότητα του ψηφιακού αλφαριθμητισμού που λέγεται «συγκεκριμένη διαδικτυακή αναζήτηση». Δεν είναι ποτέ πολύ νωρίς να μάθουν. Από τη στιγμή που είναι σε ηλικία να μάθουν να χρησιμοποιούν ένα λεξικό ή μια εγκυκλοπαίδεια, μπορούν να μάθουν και να googlaρουν!! Μπορούμε να δούμε κάποια επίπεδα που μπορούν να διδαχθούν.

1. Το όλο θέμα ξεκινά ως **κριτική σκέψη και γλωσσική δεξιότητα** – περιορίζοντας την εστίαση τους σε μια συγκεκριμένη έννοια, που επεκτείνεται επιλέγοντας λίγες και καλές λέξεις κλειδιά και κάποιες εναλλακτικές που μπορούν να βοηθήσουν
 - Οποιαδήποτε σελίδα και αν ανοίξουν, θα πρέπει με δεξί κλικ να κάνουν «άνοιγμα σε νέα καρτέλα» έτσι ώστε να μην χάνεται η πρώτη σελίδα με τα αποτελέσματα αναζήτησης
2. **Αξιοποιώντας τα διάφορα εργαλεία που προσφέρουν πολλές μηχανές αναζήτησης.** Η google προσφέρει την δυνατότητα στα παιδιά να περιορίσουν την αναζήτηση τους με βάση την ημερομηνία, τον τύπο (εικόνα, νέα, λεξικά, κ.α) καθώς επίσης και μία αναζήτηση για προχωρημένους. Κάποια απλά «δυναδικά» εργαλεία, όπως το «+», το «-» είναι επίσης πολύ χρήσιμα να διδαχθούν.
 - + το βάζουμε πριν από μία λέξη κλειδί στην αναζήτησή μας, για να αναγκάσουμε να μας εμφανίσει αποτελέσματα που περιέχουν υποχρεωτικά αυτή τη λέξη, πχ: εύρεση εργασίας +Θεσσαλονίκη
 - - Βάζοντας ένα « - » πριν από κάποια λέξη, ή φράση σε εισαγωγικά, θα μας εμφανίσει τα αποτελέσματα που ψάχνουμε αλλά που δεν περιέχουν τη λέξη αυτή.
 - OR προσοχή, με κεφαλαία! Μας βγάζει αποτελέσματα που περιέχουν ή τη μία λέξη, ή την άλλη, πχ: εργασία OR δουλειά
 - " " Όταν βάζουμε μια φράση μέσα σε εισαγωγικά το google θα ψάξει να βρει αυτή ακριβώς τη φράση, και όχι την κάθε λέξη ξεχωριστά. Πχ: «internet marketing»
 - ~ Χρησιμοποιώντας το « ~ » πριν από κάποια λέξη, περιλαμβάνουμε στην αναζήτηση αυτή τη λέξη αλλά και διάφορα συνώνυμα που θα μας βγάλουν παρόμοια αποτελέσματα.
3. **Επιλογή μέσω κριτικής σκέψης ανάμεσα στα αποτελέσματα και αναγνώριση έγκυρων sites (π.χ Wikipedia, πανεπιστημιακά, κυβερνητικά, επιστημονικά κ.α).** Είναι το πρώτο αποτέλεσμα πάντα το καλύτερο; Συνήθως η απάντηση είναι όχι. Η Google ταξινομεί τα αποτελέσματά της με βάση την επισκεψιμότητα μιας διεύθυνσης URL. *Θυμηθείτε*, η Google δεν μπορεί να σκεφτεί (ακόμη), έτσι είναι ακόμα στο χέρι μας να αποφασίσουμε το τι είναι χρήσιμο και τι όχι. Σπαταλώντας λίγο χρόνο για να διδάξουμε τα παιδιά ποιοι είναι οι αξιόπιστοι πόροι, ποιες οι ερευνητικές πηγές, και το πιο σημαντικό ποιες είναι οι αξιόπιστες πηγές, είναι μια αξιολογή και απαραίτητη άσκηση. Για παράδειγμα, αν ένας από τους μαθητές μου αναρτήσει στο blog της τάξης μας, ένα post για την τακτική στη μάχη του Μαραθώνα, είναι πολύ πιθανό αυτή η ανάρτηση να εμφανίζεται στα πρώτα

αποτελέσματα αναζητήσεων του google για οποιονδήποτε ψάχνει πληροφορίες για την τακτική στη μάχη του Μαραθώνα . Είναι αυτό μια έγκυρη και σχολαστική πηγή; Είναι ειδικός αυτός που το έγραψε; ΟΧΙ βέβαια.

4. **Κάποιες φορές, είναι χρήσιμο να προμηθεύσετε εσείς τα παιδιά σας με τις πηγές του διαδικτύου που θέλετε να χρησιμοποιήσετε.** Κάποιες φορές είναι δόκιμο να δώσουμε εμείς συγκεκριμένες πηγές στους μαθητές και όχι να τους αφήσουμε να περιπλανούνται στο διαδίκτυο χάνοντας χρόνο σε άσχετες αναζητήσεις, από τη στιγμή που τα παιδιά δεν έχουν εμπεδώσει αυτή την δεξιότητα. Γυρνώντας σε πρακτικές του παλιού σχολείου μπορούμε να γράψουμε τους συνδέσμους – links στον πίνακα ή να τους αντιγράψουμε στο σαιτ ή στο μπλογκ της τάξης μας. Και στις δυο περιπτώσεις, οι μαθητές εξοικειώνονται με το είδος, τη μορφή και την ποιότητα των πόρων για μια σωστή και έγκυρη έρευνα. Φυσικά και πρέπει να μάθουν να αναζητούν μόνοι τους αλλά μια φορά στο τόσο αυτή η βαθμονόμηση «καλιμπράρισμα» είναι καλή πρακτική για τον καθορισμό των προσδοκιών μας.

Επόμενο άρθρο - Το μέλλον του internet. Το «σημσιολογικό» Web 3.0